

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 24 maj 2022
(OR. fr)

9182/22

RECH 247
COMPET 347

NOT

från: Ordförandeskapet
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: *Förberedelser inför mötet i rådet (konkurrenskraft) den 9–10 juni 2022*
Stöd till unga forskare i kristider
Riktlinjedebatt

För delegationerna bifogas en not från ordförandeskapet om stöd till unga forskare i kristider inför riktlinjedebatten i rådet (konkurrenskraft) den 10 juni 2022.

STÖD TILL UNGA FORSKARE I KRISTIDER**Bakgrund**

De på varandra följande kriserna under de senaste åren har visat att det är nödvändigt att vara bättre rustad att hantera dem och att agera mer reaktivt i samband med krisinsatser, särskilt genom logistiskt och ekonomiskt stöd. Alla verksamhetsområden har påverkats, bland annat forskning och innovation, vilket skapar ytterligare begränsningar och hinder, särskilt i fråga om karriär (rekrytering, sysselsättning, utveckling, resurser osv.). De svårigheter som unga forskare ställs inför i kristider går inte att bortse ifrån, särskilt eftersom de är avgörande för att ta itu med dagens och framtidens stora globala utmaningar. Dessa unga forskare utgör vår framtida forskningskapacitet, våra ”viktigaste krafter”, och bidrar på så sätt/kommer på så sätt att bidra till att säkerställa att Europeiska unionen hänger med i den globala kapplöpningen vad gäller forskning och innovation.

I detta avseende har covid-19-pandemin bland annat haft en betydande inverkan på forskare, särskilt unga forskare. Rekryteringsprocesser och mobilitetsprojekt har försenats eller ställts in. Den ena nedstängningen efter den andra ledde till att laboratorier stängdes helt eller delvis, vilket gjorde det svårt att bedriva forskning och skapa kontakter på nationell och internationell nivå. Lärosätena var också tvungna att anpassa sin verksamhet för att kunna utföra sina utbildnings- och forskningsuppdrag under kriserna. För att inte nämna de psykiska hälsokonsekvenser som också har konstaterats.

Geopolitisk instabilitet, inbegripet konfliktsituationer som till exempel den ryska invasionen av Ukraina i februari 2022, innebär dessutom ännu större utmaningar för unga forskare. Vissa av dem tvingas lämna sitt land och överge sina forskningsprojekt.

Dessa svårigheter kan göra studenter mindre benägna att påbörja och fullfölja en doktorandutbildning, eller äventyra kvaliteten på de vetenskapliga resultaten och hämma skapandet av ett europeiskt område för forskning där forskare kan röra sig fritt. De utgör därför ett hinder för den europeiska forskningens konkurrenskraft på global nivå.

Som svar på dessa krissituationer har medlemsstaterna vidtagit ett antal åtgärder på området forskning och innovation, men också inom andra sektorer såsom socialpolitik, sysselsättning och utbildning.

På grund av den brådskande situation som de ställs inför måste de dock först inrätta initiativ på nationell nivå, vars ramar ofta anses vara smidigare och flexibla. Först därefter kan samordningen ske på europeisk nivå.

Inför dessa utmaningar måste unga forskare få stöd genom offentliga åtgärder på nationell nivå. Vissa åtgärder kan dock bli effektivare om de vidtas på europeisk nivå.

Mer allmänt, och utöver nödsituationer, bör man också överväga att konsolidera en ram som främjar en snabbare och hållbar integration av unga forskare på arbetsmarknaden. I detta avseende är införandet av åtgärder som särskilt riktar sig till unga forskare på både nationell och europeisk nivå ett alternativ som bör undersökas eller fördjupas.

I detta sammanhang förväntas ett antal initiativ som för närvarande pågår på europeisk nivå ha en positiv inverkan på unga forskares karriärer. Bland de 20 åtgärderna i den strategiska agendan för det europeiska forskningsområdet, som bifogas rådets slutsatser från november 2021 om den framtida styrningen av det europeiska forskningsområdet, är exempelvis åtgärd 4 inriktad på att inrätta åtgärder för att främja attraktiva och hållbara vetenskapliga karriärer, såsom inrättandet av ett observatorium för vetenskapliga karriärer, skapandet av en verktygslåda med stödåtgärder för att göra vetenskapliga karriärer mer attraktiva inom och utanför den akademiska världen samt utvecklingen av en europeisk ram för vetenskapliga karriärer, som sedan skulle kunna testas av europeiska universitetsallianser som en del av ett pilotprojekt.

Många av de övriga 19 åtgärderna i det strategiska programmet kommer också att påverka unga forskare. Detta gäller till exempel åtgärd 3, som syftar till att göra framsteg med reformen av utvärderingssystemet för forskning, forskare och institutioner. Utvärderingen av forskningen bör göra det möjligt att bedöma (unga) forskares resultat och forskningen för att uppnå högsta kvalitet och verkan.

I rådets slutsatser om en EU-strategi för att stärka lärosäten för Europas framtid, som antogs i april 2022, betonas dessutom att särskild uppmärksamhet måste ägnas studenter och unga forskare vars studier och karriärer har påverkats av pandemin.

För att möta de utmaningar som den gröna och digitala omställningen medför krävs slutligen en starkare koppling mellan vetenskap och samhälle, vilket erinras om i rådets slutsatser om EU-uppdrag. Eftersom forskare, och särskilt unga forskare, befinner sig i gränssnittet mellan vetenskap och samhälle har de en viktig roll när det gäller att vara en förebild för ungdomar. Dessutom kräver medborgarnas deltagande i vetenskapen, som är förankrad i själva konceptet med europeiska uppdrag, utbildning i dessa nya arbetsmetoder, såsom deltagarbaserade vetenskapliga projekt.

Det är därför viktigt med mer samordnade insatser på europeisk nivå, inte bara för att locka till sig och behålla framtida generationer av forskare för att finna lösningar på samhällsliga, miljömässiga och ekonomiska utmaningar, utan också för att identifiera och undanröja hinder som forskare ställs inför redan i början av karriären. Denna samordning kommer att främja utvecklingen av lämpliga och hållbara forskarkarriärer, vilket rådet efterlyste i sina slutsatser om fördjupningen av det europeiska området för forskningsverksamhet: erbjuda forskare attraktiva och hållbara karriärer och arbetsvillkor och göra kompetenscirkulation till en realitet.

Diskussionsfrågor

Det franska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd önskar inleda en debatt om följande frågor:

1. Vilka utmaningar, av dem du känner till, har varit störst för unga forskare under den senaste tidens kriser? Vilka åtgärder eller typer av åtgärder har vidtagits i ditt land för att stödja unga forskare?
 2. Vilka lärdomar kan man dra av detta? För vilka åtgärder skulle det ha funnits ett mervärde (i fråga om effektivitet, smidighet, flexibilitet) med att samordna dem på europeisk nivå?
-